

‘Voor tuinder is plaag één van vele risico’s’

Boeren en tuinders hebben vanzelfsprekend belang bij het voorkomen van ziektes op hun bedrijf. Toch wil dat niet zeggen dat het bestrijden van fyto-sanitaire risico's bovenaan hun prioriteitenlijstje staat. Een gezonde bankrekening is ook belangrijk.

Annemarie Breukers van het LEI onderzoekt de prioriteitenlijstjes van ondernemers, omdat de overheid meer met hen wil samenwerken bij de bestrijding van plantenziektes. Breukers: “De overheid ziet dat het op de huidige manier niet verder kan. Er komen steeds meer bedreigingen, en met de toenemende wereldhandel wordt dat vechten tegen de bierkaai. Daarom zoekt het ministerie van LNV naar manieren om het fyto-sanitair beleid goedkoper te krijgen, in betere samenwerking met ondernemers.” Dat de overheid samen met landbouworganisaties Nederland vrijhoudt van ziektes is ook in het voordeel van individuele ondernemers. “Maar voor hen is het een afweging”, zegt Breukers. “De kans dat je een plaagorganisme van de quarantainelijst op je bedrijf krijgt is klein. Gebeurt het wel, dan zijn de gevolgen groot. Toch zijn fyto-sanitaire risico's voor ondernemers slechts één van de vele risico's voor hun bedrijf.”

Beheersing van fyto-sanitaire risico's kost namelijk geld, terwijl je niet meer krijgt voor je product. Een ondernemer die bijvoorbeeld regelmatig zijn gewassen wil inspecteren, moet daarin investeren. Vaak komt het neer op het inhuren van expertise. In een kas kun je ook insectengaas spannen, al is dat kostbaar en verstoort het de voor het gewas belangrijke luchthuishouding. Akkerbouwers kunnen de kans op het verspreiden van plagen onder meer beperken door machines altijd grondig te reinigen. Dat klinkt eenvoudig, maar als je na een natte periode eindelijk het land op kan en omkomt in het werk, laat je dat snel na.

Keten

Tot slot is er nog het probleem van keten-beheersing. Het risico dat je zelf loopt wordt namelijk mede bepaald door de maatregelen die je leveranciers of naburige bedrijven nemen. Breukers: “Wij proberen de afwegingen

van boeren en tuinders beter te begrijpen, en de knoppen te vinden waar je als beleidsmaker aan zou kunnen draaien. Daarbij gaan we uit van de theorie van gepland gedrag. Volgens die theorie wordt het handelen van mensen gestuurd door een aantal factoren: iemands persoonlijke motivatie, de sociale norm, de verwachte zelfcontrole, en de vraag of iemand het zelf kan uitvoeren.”

“Dit najaar gaan we bij tulpen-, aarbeien- en tomatentelers onderzoeken of die theorie bruikbaar is en onze vooronderstellingen kloppen, en driehonderd ondernemers bevragen over hun bedrijfsvoering”, vertelt Breukers. Ze verwacht dat de resultaten van het onderzoek in het voorjaar van 2010 beschikbaar komen.

Cluster	Plantgezondheid
Informatie:	www.kennisonline.wur.nl
Contact:	Annemarie.Breukers@wur.nl 0317 - 48 44 16

Het LEI gaat onder andere bij tulpentelers onderzoeken welke afwegingen ze maken bij het voorkomen van de verspreiding van plagen.